

Le Fou cirkusskola, fotograf Ryno Quantz.
Natalis dans & gymnastiskstudio

KVALITETSRAPPORT KULTURKURSVERKSAMHET

2016-02-19

Anna Hörnsten och Gunnel Altin

Dnr KUN 2016/5-862

Sammanfattning

Kulturkursverksamhet för barn och ungdomar i Nacka kommun bedrivs av åtta föreningar och en kommunal anordnare, genom avtal med kulturnämnden. Verksamhetens inriktning är framför allt dans, musikal, teater, cirkus, bild, form och media. Syftet med denna rapport är att ge en samlad bild av kulturkursverksamhetens måluppfyllelse, resultat, kvalitet, förbättringsområden och behov av utveckling.

Barn och unga är mycket nöjda med verksamheten och måluppfyllelsen är hög. Deltagarnas inflytande i kursverksamheten bör dock synliggöras och öka. Barns och ungas intresse för kulturkurser och drop-in verksamhet är större än vad Nacka kommun planerat för. Under avtalsperioden 2014/2015 omfattade kulturnämndens kulturkursavtal totalt 2 972 elevplatser, vilket överträffades med cirka 26 procent under år 2014 och cirka 16 procent 2015.

Verksamheten präglas av entusiasm, flexibilitet, energi och ett stort intresse för att bidra till barn och ungdomars kulturengagemang. Pedagogernas betydelse för verksamhetens kvalitet är avgörande. Hos de anordnare som uppvisar lägre resultat är en av förklaringarna att pedagogerna inte har tillräcklig arbetstid, eller att de slutat på grund av de tuffa anställningsvillkoren. Därför behöver de ekonomiska förutsättningarna för kulturkursanordnarna analyseras för att säkerställa att de är rimliga i förhållande till de mål och den kvalitet som Nacka kommun vill uppnå med verksamheten.

Många anordnare har svårt att få tillgång till lämpliga lokaler i Nacka, både för den löpande verksamheten samt för uppvisningar och föreställningar. Vissa har betydligt högre lokalkostnader än andra, vilket ger skeva förutsättningar. En del lokaler är för små för den efterfrågan som finns och i vissa fall är lokalerna inte tillgängliga för barn och ungdomar som har funktionsvariationer.

Kulturkursanordnarna är lyhörda för barns och ungas efterfrågan och erbjuder ett utbud som de upplever som attraktivt och roligt. Totalt 95 procent av eleverna i verksamheten uppger att de går den kulturkurs de önskat. Det finns dock behov av kurser som är anpassade för barn och ungdomar med funktionsvariationer.

Kulturanordnarna behöver utveckla en systematik gällande analys, utvärderingar och hantering av synpunkter och klagomål för ett fortsatt kvalitetsarbete.

Kursbeskrivningar och pedagogiska metoder/upplägg bör kommuniceras tydligare till deltagare och allmänhet så att kunderna får rätt förväntningar på verksamheten.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Kulturkurser i Nacka 2014 - 2015.....	4
2.1	Mål och styrdokument.....	6
2.1.1	Avtal.....	6
3	Kvalitetsarbete	7
3.1	Metoder	7
4	Resultat och måluppfyllelse.....	8
4.1	Antal elevplatser och deltagande elever	8
4.2	Nackas värdegrund	9
4.3	God kommunal service.....	10
4.4	Starkt medborgarinflytande	11
4.5	Stor valfrihet	12
5	Slutsatser.....	13
5.1	Kvalitetsarbetet i kulturkursverksamheterna	13
5.2	Utvecklingsområden.....	14

I Bakgrund

Kulturnämnden är en finansieringsnämnd vilket ställer höga krav på uppföljning av uppställda mål för verksamheten. Kulturverksamhetens kvalitet och kontinuerliga utveckling är en förutsättning för att nackaborna ska vara nöjda och efterfråga de kulturaktiviteter som kommunen och dess samarbetspartners erbjuder. Det innebär att Nacka kommun och dess anordnare/utförare behöver vara lyhörda och uppfatta omvärldssignaler, medborgares och övriga intressenters krav och behov, samt omsätta dem i verksamheten och dess förbättringsarbete. Syftet är att nackabornas förväntningar ska uppfyllas och helst överträffas.

Under år 2015 genomförde kultur- och fritidsenheten verksamhet- och kvalitetsdialoger med verksamhetsledningen inom hela kulturkursverksamheten. Dialogen omfattade analys av resultat och utfall med syfte att identifiera framgångsfaktorer och förbättringsområden. Utgångspunkten för dialogerna var det samlade resultatet från de senaste fyra åren med fokus på 2014. Målet är att barn och ungdomar i Nacka ska få en så bra kulturkursverksamhet som möjligt.

Syftet med denna rapport är att ge en samlad bild av kulturkursverksamhetens måluppfyllelse, resultat, kvalitet, förbättringsområden och behov av utveckling.

2 Kulturkurser i Nacka 2014 - 2015

Kulturkursverksamhet för barn och ungdomar i Nacka kommun bedrivs av åtta föreningar och en kommunal anordnare, genom avtal med kulturnämnden och omfattas därför av nämndens kvalitets- och verksamhetsuppföljning. Nedan presenteras dessa anordnare:

- **Darra musik-dans-kulturförening**
Föreningen är verksam i Fisksätra och anordnar löpande terminskurser, öppna klasser med möjlighet till drop-in och lovkurser för barn och unga från 7-19 år. Kulturkursernas inriktning är dans och musik och deltagarna erbjuds bland annat följande kurser; afrikansk dans, streetdance, hiphop och zumba.
- **Boo KFUM/dans och musikal – som övergått i en ny förening - Nacka KFUM Aktiviteter för unga människor**
Föreningen är verksam i Sickla och anordnar löpande terminskurser och sommarläger. Inriktningen är dans-och musikalverksamhet för barn och unga upp till 19 år. Kurserna som ges är bland annat; dramalek, drama, sång, showdans, jazz, fysiologisk/pulsträning med koordination, modern dans, streetdance och teknik.

- **Studieförbundet Studieförbundet Stockholms län**
Föreningen är verksam i Fisksätra, Sickla och Finntorp/Alphyddan och är både kulturkursanordnare och auktoriserad musikskola. Föreningen anordnar löpande terminskurser, öppna klasser med möjlighet till drop-in och sommarlovskurs. Utbudet inom kulturkursverksamheten i Fisksätra är; keramik, slöjd, skapande verkstad, levande verkstad, konst och dataverkstad.
- **Le Fou cirkusskola**
Föreningen är verksam i Sickla och anordnar löpande terminskurser, drop-in och lovskurser. Inriktningen är cirkusskola för barn och unga från 5 till 19 år. Kurser som erbjuds är bland annat; cirkus och akrobatik och dans.
- **Boo Folkets Hus Förening/Nacka dans och teater**
Föreningen är verksam i Orminge, Älta och Alphyddan och anordnar löpande terminskurser, öppna klasser med möjlighet till drop-in och lovskurser för barn och unga upp till 19 år. Inriktningen är dans, teater, bild och form. Kurser som erbjuds är bland annat; barndans, skapande verkstad, jazzdans, barnbalett, barnstuff, streetdance, modern dans, showdans, afrikansk dans, afromix, barndanscirkus, teater, bild, film och foto.
- **Fisksätra Folkets Hus Förening**
Föreningen är verksam i Fisksätra och anordnar löpande terminskurser och öppna klasser med möjlighet till drop-in för barn och unga upp till 19 år. Inriktningen är dans, teater och skapande verkstad. Kurserna som ges är bland annat; dancehall, hiphop, teater och skapande verkstad.
- **Natalis dans & gymnastikstudio**
Föreningen är verksam i Älta och på Sicklaön och anordnar löpande terminskurser för barn och unga upp till 19 år. Inriktningen är dans och gymnastik och kursutbudet består bland annat av; balett, gymnastik, barndans, akrobatik, showdans, mixdans, streetdance, brakedance, musikal, hip hop, locking och popping.
- **Nacka Kulturcentrum – numera Kulturhuset Dieselverkstaden**
Kommunal anordnare som erbjuder löpande terminskurser, drop-in och lovskurser för barn och unga upp till 19 år i Dieselverkstaden. Kursutbudet består bland annat av; teater, bild och form, En tå i det blå, mekatronik, musikstudioteknik, skapande verkstad och design/textil.
- **Saltsjöbadens teaterklubb**
Föreningen är verksam i Saltsjöbaden och erbjuder löpande terminskurser för barn från 4 – 17 år. Inriktningen är teater och kursutbudet består av drama och teater, med tillhörande aktiviteter som sång och rekvisita.

2.1 Mål och styrdokument

Mål och ambitioner för kulturkurserna anges i Nacka kommuns vision, *Öppenhet och mångfald*, kommunens kulturpolitiska program och övergripande mål, samt kulturnämndens strategiska mål och nyckeltal. Det finns ingen nationell lagstiftning gällande kulturkurser för barn och unga, men den ideella organisationen Sveriges kulturskoleråd, har formulerat inriktningsmål för kulturskoleverksamhet riktad till barn och unga. Angivna mål i de olika programförklaringarna är i stort i överensstämmande med varandra.

Nedan mål, värdegrund och nyckeltal gällde för verksamheten år 2014 - 2015.

Nacka kommuns värdegrund och bemötandepolicy är "*Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar*"

Kommunens övergripande mål:

- God kommunal service
- Stor valfrihet
- Starkt medborgarinflytande
- God livsmiljö och långsiktig hållbar utveckling
- Effektivt resursutnyttjande

Kulturnämndens strategiska mål och nyckeltal:

- Medborgarna har tillgång till ett varierat kulturutbud av hög kvalitet.
Nyckeltal: Andel barn och unga som är nöjda med kulturkursundervisningen.
- Medborgarna involveras i att påverka kulturutbudet.
Nyckeltal: Andel barn och unga som anser att de kan påverka den verksamhet som de deltar i.
- Barn och unga erbjuds en mångfald av skapande kulturaktiviteter.
- Kulturaktiviteterna är välbesökta och efterfrågade av medborgarna.
Nyckeltal: Andel barn och unga som deltar i den kurs de önskat inom övrig kulturverksamhet.

2.1.1 Avtal

I kulturnämndens avtal med kulturanordnarna definieras kulturkursuppdraget enligt följande kravspecifikation:

- Typ av ämnesinriktningar
- Antal undervisningstillfällen/volym för undervisningen
- Antal grupper och maximalt antal elevplatser/grupp
- Typ av kurs; terminkurs, lovkurs, öppna klasser/drop-in
- Ersättningsnivå/elevplats/grupp
- Åldersgrupp, barn och ungdomar i Nacka
- Lokalisering
- Pedagogernas kompetens

Avtalen tecknas på två år med möjlighet till ett års förlängning.

3 Kvalitetsarbete

3.1 Metoder

Genom ett systematiskt kvalitetsarbete med datainsamling, kundundersökningar och observationer som gemensamt följs upp i partnerskap kan utveckling drivas gemensamt. Nacka kommun, anordnare/utförare och medborgare är en del i samma system och behöver ha goda relationer till varandra för att gynna en kontinuerlig utveckling av verksamhetens kvalitet. Tillsammans skapas en win/win situation för medborgarna.

Uppföljning och utvärdering av kulturkursverksamheten;

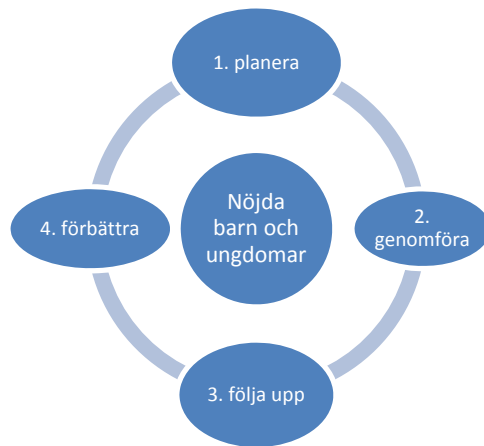
- Omfattar alla kulturkursanordnare i Nacka
- Utgår från kommunala och nationella mål
- Använder både kvantitativa och kvalitativa metoder
- Redovisar resultat öppet, lättillgängligt, tydligt och med jämförelser över tid och mellan kulturkursanordnare
- Ger resultat som lyfter fram styrkor, synliggör förbättringsområden och följer upp effekter av åtgärder.

Uppföljning och utvärdering fastställs årligen i en plan som antas av kulturnämnden. Kulturnämndens resultatstyrnings- och kvalitetsprocess har följande steg:

1. Beslut om strategiska mål och nyckeltal för verksamheten
2. Nämndens beslut formuleras i uppdragsavtal med anordnare/utförare
3. Datainsamling av utfall, resultat, kundnöjdhet och seriositet sker löpande genom följande kvantitativa och kvalitativa metoder;
  - Medborgarundersökningar, t.ex. kommunens attitydundersökning, som vänder sig till ett urval medborgare och visar vad både deltagare/besökare och icke-deltagare/besökare anser om verksamheten.
  - Kundundersökning till deltagare/besökare
  - Ekonomisk uppföljning
  - Uppföljning av uppdrag som formulerats i avtal
  - Indikatorer och nyckeltal, bland annat för att mäta måluppfyllelse
  - Kvalitativ utvärdering genom kollegiala observationer enligt metoden Våga Visa kulturskola som anger målområden för kvalitet. Resultatet redovisas i en rapport som anger starka sidor och utvecklingsområden. I metoden ingår även självvärdering då pedagogerna inom verksamheten värderar den egna verksamheten utifrån metodens målområden.
4. Analys av data; resultat och utfall samt nöjdhetsmätningar.
5. Verksamhets- och kvalitetsdialog med respektive anordnare/utförare för att få en bred och djup analys av resultat, utfall och nöjdhet. Dialogen fokuserar på framgångsfaktorer och förbättringsområden. Åtgärdsplan definieras.
6. Rapport om resultat och utfall tre gånger per år; tertialuppföljning 1 och 2 samt vid bokslut.

7. Verksamheten och dess kvalitet kommuniceras till nämnd och allmänhet.

Utvärderingsprocessen kan liknas vid ett ”förbättringshjul” för systematisk utveckling, vilket illustreras i figuren nedan.

4 Resultat och måluppfyllelse

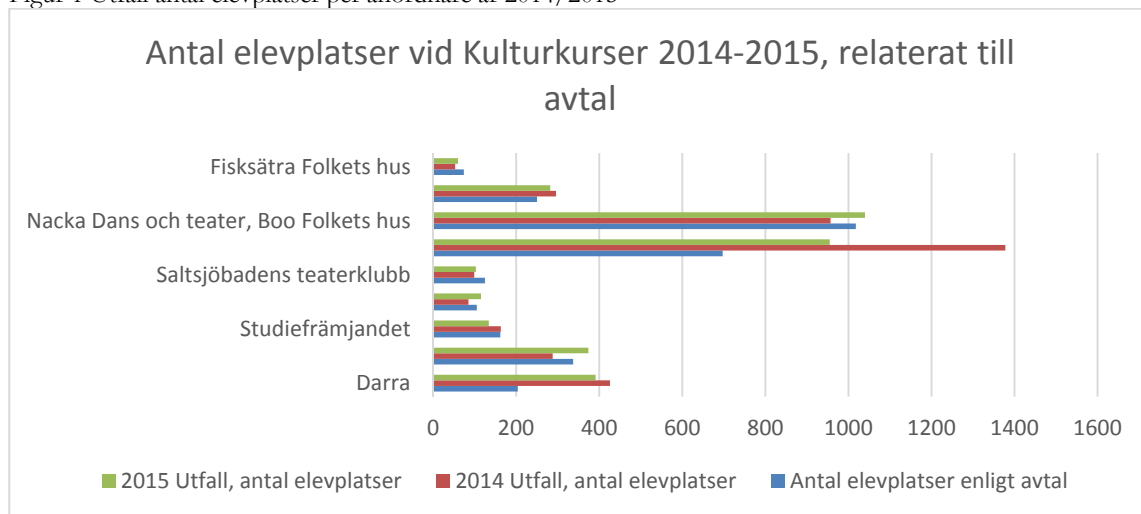
Nedan presenteras resultat och måluppfyllelse inom kulturkursverksamheten med fokus på år 2014/2015. För att visa på trender redovisas även resultat över tid från år 2012 och framåt.

4.1 Antal elevplatser och deltagande elever

Barns och ungas intresse för kulturkurser och drop-in verksamhet är större än vad Nacka kommun planerat för. Under avtalsperioden 2014/2015 omfattade kulturnämndens kulturkursavtal totalt 2 972 elevplatser, vilket överträffades med cirka 26 procent under år 2014 och cirka 16 procent 2015. Under år 2014 nyttjades alla elevplatser av cirka 2 097 elever, och år 2015 nyttjades alla platserna av cirka 1 389 elever (i denna siffra ingår dock inte alla drop-in elever). Omkring 54 procent av deltagarna båda åren var 8-12 år gamla. Det är framför allt hos Nacka kulturcentrum/Kulturhuset Dieselverkstaden och Darra musik-dans och kulturförening som den största överprestationen finns. Det är drop-in platserna och de öppna kostnadsfria klasserna som har ökat. Alla deltagare i Dieselverkstaden har inte uppgett namn och personnummer. Därför går det inte att avgöra om alla deltagare kommer från Nacka. De anordnare som inte har fyllt alla elevplatser, förklarar det bland annat med att pedagoger slutat och att verksamheten omorganiserats. Utfallet gällande elevplatser per anordnare illustreras i figur ett nedan.

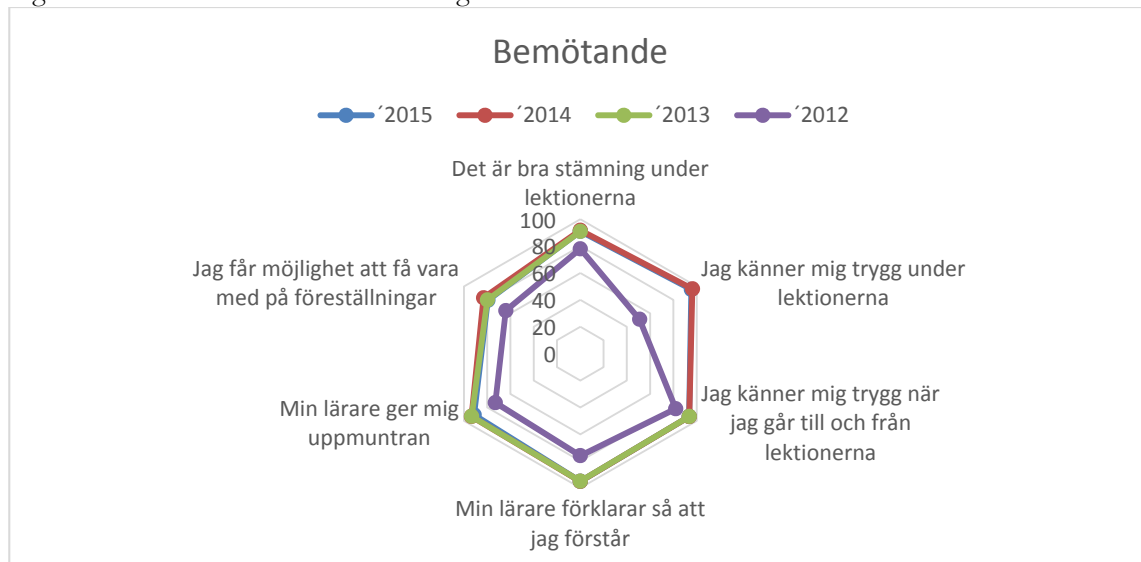
Figur 1 Utfall antal elevplatser per anordnare år 2014/2015

4.2 Nackas värdegrund

Måluppfyllelsen för Nacka kommuns värdegrund och bemötandepolicy - "*Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar*", redovisar höga värden från alla anordnare med omkring 90 procent i nöjdhetsgrad, vilket illustreras över tid i figur två nedan.

Figur 2. Resultat från kundundersökningen inom kulturkursverksamheten år 2012 - 2015

De flesta anordnare är mycket lyhörda för barnens önskemål och flexibla i upplägget av verksamheten. Samtidigt ställer vissa verksamheter höga krav på säkerhet, struktur, gruppindelning och rutiner, exempelvis cirkus och balett. Många anordnare arbetar med individanpassning för att möta den enskilda eleven på rätt nivå i så hög utsträckning som

möjligt. I analysen uppger flera anordnare att en öppen kommunikation med eleverna är väsentligt för ett gott bemötande.

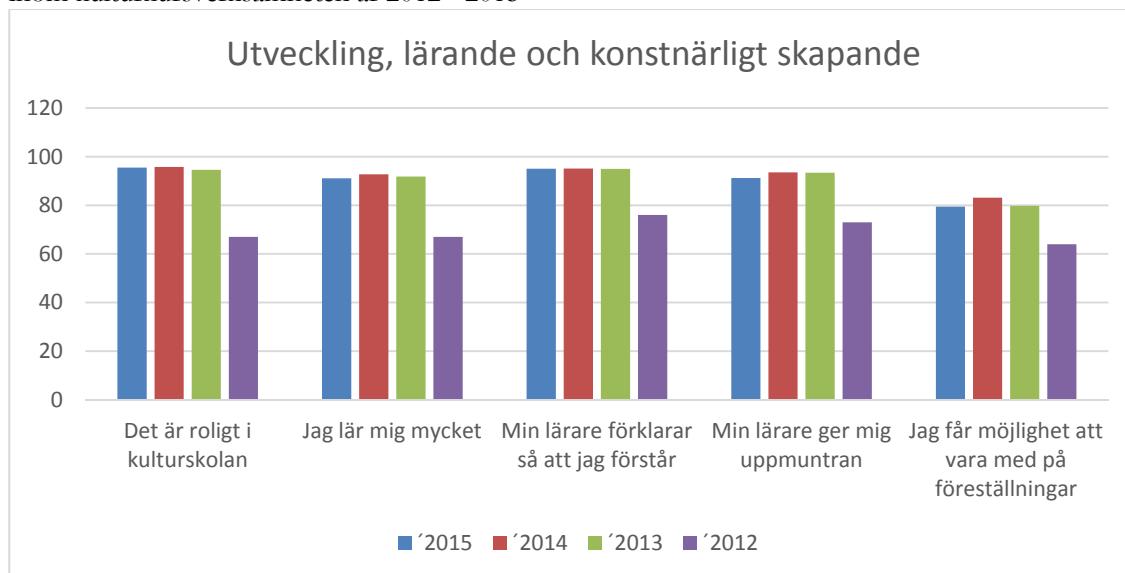
Observationerna inom Våga Visa kulturskola, som genomförts inom kulturkursverksamheten de senaste åren, bekräftar att det är ett respektfullt förhållningssätt mellan elever och pedagoger, och att det är en tillmötesgående öppen atmosfär med engagerade pedagoger.

4.3 God kommunal service

Uppföljningen av kommunens övergripande mål; *God kommunal service och stor valfrihet* samt kulturnämndens strategiska mål; *Medborgarna har tillgång till ett varierat kulturutbud av hög kvalitet*, visar en hög grad av måluppfyllelse. Den generella nöjdheteten ligger på omkring 97 procent bland barn och ungdomar som deltagit i kulturkurserna de två senaste åren.

Nedan redovisas kundnöjdheten gällande utveckling, lärande och konstnärligt skapande, vilket visar på en hög stabil och positiv trend bland barn och ungdomar under de senaste tre åren.

Figur 3. Resultat från kundundersökningen gällande utveckling, lärande och konstnärligt skapande inom kulturkursverksamheten år 2012 - 2015

Den positiva trenden beror, enligt anordnarna, på att pedagogerna är engagerade och brinner för sitt ämne. Många har pedagogiska metoder som fungerar mycket bra och eleverna stimuleras på rätt nivå. Pedagogerna är i regel måna om att elevernas idéer tas tillvara. I vissa fall är samverkan med omvärlden en bidragande faktor till att verksamheten blir extra stimulerande, exempelvis genom internationellt utbyte, samverkan med andra

lokala aktörer och utbyten med professionella kulturarbetare. Tillgång till bra lokal, material och utrustning är i vissa fall också en del av förklaringen.

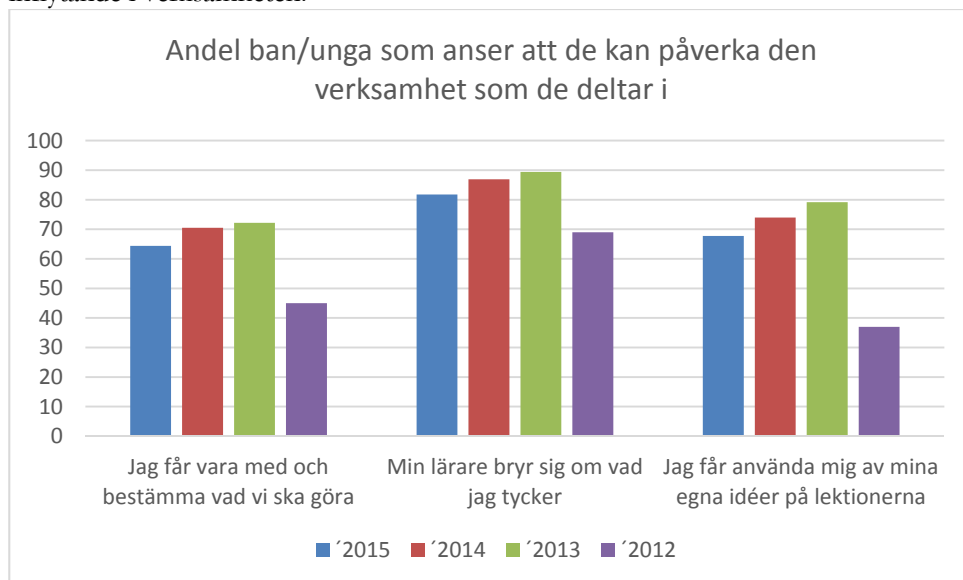
De verksamheter som inte har fullt så höga resultat över tid, förklarar det med att pedagoger har slutat och att ledningen bytts ut, vilket lett till en viss ”formsvacka” i verksamheten. Flera anordnare pekar på svårigheten att behålla kompetenta pedagoger då anställningsvillkoren inte motsvarar pedagogernas önskemål. Lägre resultat förklaras även med att föräldrar och barn inte har fått tillräcklig information om kursinnehåll och pedagogik, vilket resulterat i fel förväntningar. Brist på nivåindelning av grupperna är också en del av förklaringen till att kundnöjdheten inom detta målområde är lägre hos vissa anordnare.

4.4 Starkt medborgarinflytande

Nacka kommuns övergripande mål, *starkt medborgarinflytande* och kulturnämndens strategiska mål, *Medborgarna involveras i att påverka kulturutbudet*, visar en lägre måluppfyllelse.

Kundundersökningens resultat de två senaste åren visade att totalt 78-79 procent av eleverna anser att de kan påverka den verksamhet de deltar i. I figur fyra nedan redovisas resultatet från varje delfråga inom målområdet inflytande i kundundersökningen de senaste fyra åren.

Figur 4. Resultat från kundundersökningen inom kulturkursverksamheten gällande möjligheten till inflytande i verksamheten.

De flesta anordnare uttrycker förvåning över att flera elever inte instämmer i att de har ett inflytande. Många menar att eleverna ges stort inflytande och får vara delaktiga i planering

och genomförande av lektionerna. En del anordnare uttrycker att det är själva förutsättningen för att eleverna ska vilja delta i verksamheten.

Detta bekräftas i de observationer som genomförts inom kulturkursverksamheten de senaste åren. Elevernas delaktighet och inflytande under lektionerna lyfts ofta fram som något positivt och anordnarna får ofta omdömet god kvalitet inom Våga Visa kulturskolas målområde *Ansvar och inflytande*.

I den samlade analysen från kulturanordnarna föreslås att frågan om inflytande formuleras om i kundenkäten, då barn och unga kanske inte är medvetna om att de har ett inflytande. Flera anordnare menar att barnen inte tänker på att de är delaktiga i en interaktiv läroprocess, och att de därför inte kan besvara denna fråga på ett optimalt sätt. De har inte insikt i att de har ett stort inflytande fastän de har det. En fråga är om detta mål satts av vuxna, eller om barn och unga tillfrågats om vad de anser vara viktiga parametrar att följa upp avseende nöjdhet över kulturkurserna.

I vissa delar av kulturkurserna medges inte ett fullt inflytande på grund av exempelvis säkerhetsskäl och likabehandlingsskäl; alla ska få möjlighet att spela huvudroller och alla ska få utmaningar på sin nivå inom ämnet.

Samtidigt visar sambandsanalysen av kundundersökningens resultat de senaste två åren, att det har en stor betydelse för nöjdheten att lärarna bryr sig om vad eleverna tycker, och att eleverna får använda sig av sina idéer. Därför är det viktigt för anordnarna att arbeta vidare med elevinflytandet.

4.5 Stor valfrihet

Vid uppföljning av hur väl kulturkursutbudet motsvarar barns och ungas egna önskemål, enligt Nacka kommuns övergripande mål, ”stor valfrihet”, och kulturnämndens strategiska mål ”Medborgarna involveras i att påverka kulturutbudet”, samt ”Barn och unga erbjuds en mångfald av skapande kulturaktiviteter”, redovisas ett högt utfall. Kulturkursanordnarna är lyhörda för barns och ungas efterfrågan och erbjuder ett utbud som de upplever som attraktivt och roligt.

Figur 5 Resultat från kundundersökningen inom kulturkursverksamheten år 2013-2015

Dialogen visar dock att det saknas tillräckligt många anpassade kurser för de som har funktionsvariationer. Anordnarna menar att verksamheten är öppen för alla och att alla ska känna sig välkomna. Det finns en startsträcka som kräver resurser och tid för att etablera en verksamhet som är anpassad och riktad till barn och unga med funktionsvariationer. Det krävs även viss lokalanpassning för full tillgänglighet.

Anordnarna uppger att det finns viss köbildning, exempelvis till keramikkurser i Fisksätra och till vissa cirkusämnen som kräver hoppgröp och högre i tak än vad cirkushallen i Sicka kan erbjuda. Musikalverksamheten har större efterfrågan än lokaltillgång, vilket även gäller flera av de anordnare som erbjuder danskurser. Det är även kö till en del av sommarlägren och en del av kurserna är för dyra för alla som vill delta.

5 Slutsatser

Kulturkursverksamheten präglas av entusiasm, flexibilitet, energi och ett stort intresse för att bidra till barn och ungdomars kulturengagemang. Pedagogernas betydelse för verksamhetens kvalitet är avgörande, varför pedagogernas möjlighet till ökad anställningstrygghet/utökad anställningstid är en angelägen fråga. Detta skulle underlätta pedagogernas möjligheter att delta i kompetensutveckling, pedagogiska forum samt verksamhetens utvecklings- och kvalitetsarbete. Verksamheternas lokalisering är också betydelsefull för hur pedagogernas arbetstid fördelas mellan verksamhet och resor.

Standard och tillgång på lokaler är mycket ojämn. Lokalfrågorna bör generellt ses över så att Nacka kommun kan erbjuda en likvärdig standard av god kvalitet på kulturkurser för alla barn och ungdomar oavsett i vilken kommunedel verksamheten bedrivs. Tillräcklig tillgång till anpassade lokaler är en förutsättning för att verksamheten ska kunna utvecklas och ta emot det ökade antalet nackabor som efterfrågar kulturverksamhet, inte minst när Nacka ska växa i snabb takt.

5.1 Kvalitetsarbetet i kulturkursverksamheterna

Kulturanordnarna visar stor glädje, höga ambitioner och ett genuint intresse att möta varje barns och ung människas behov av att uttrycka sig genom kulturaktiviteter.

Några anordnare redovisar systematiska metoder för utveckling av kulturkursverksamheten. De flesta har inte något eget system för insamling av synpunkter eller hur utvärderingar ska samlas in från deltagare och föräldrar. Endast få använder resultat, utfall och synpunkter systematiskt i sitt förbättringsarbete.

5.2 Utvecklingsområden

Genom verksamhets- och kvalitetsdialoger, samt övriga utvärderingsinsatser har nedan utvecklingsområden identifierats:

- Se över de ekonomiska förutsättningarna för kulturkursanordnarna för att säkerställa att de är rimliga i förhållande till de mål och den kvalitet som Nacka kommun vill uppnå med verksamheten.
- Många anordnare har svårt att hitta lämpliga lokaler både för den löpande verksamheten samt för uppvisningar och föreställningar. Vissa har betydligt högre lokalkostnader än andra, vilket ger skeva förutsättningar. Vissa lokaler är för små för den efterfrågan som finns och i vissa fall är lokalerna inte tillgängliga för barn och ungdomar som har funktionsvariationer.
  - Le Fou cirkuskola bekostar hela cirkushallen själva, vilket är en ekonomisk börda för verksamheten som även förutsätter god materialtillgång som behöver bytas ut ofta av säkerhetsskäl. Föreningen har inte heller tillräcklig tillgång till Sickla gymnastikhall som har en hoppgröp lämpad för verksamheten. Kan tiderna i Sickla gymnastikhall fördelas mer jämt till förmån för de barn och unga som är intresserad av cirkusverksamhet?
  - Darra musik och dans bedriver verksamhet i en lokal som har en undermålig standard för dansverksamheten. Renoveringsarbeten inleddes i slutet av 2015, vilket kommer att följas upp under 2016.
  - Nacka KFUM/Aktiviteter för unga människor har inte tillräckligt med lokaltillgång för efterfrågad verksamhet.
  - I Alphyddan, där Nacka dans och teater bedriver verksamhet saknas anpassning för personer med funktionsvariationer.
  - I Fisksätra saknas scen och anpassade lokaler för bild och form, exempelvis keramikugn.
  - I Älta saknas anpassade lokaler för bild och form.
- Kulturkursanordnarna behöver utveckla en systematik gällande analys, utvärderingar och hantering av synpunkter och klagomål för ett fortsatt kvalitetsarbete.
- Barn och ungas inflytande i kursverksamheten bör synliggöras och öka.
- Kursbeskrivningar och pedagogiska metoder/upplägg bör kommuniceras tydligare till deltagare och allmänhet så att kunderna får rätt förväntningar på verksamheten.

- Stimulera fler anordnare att skapa ett anpassat utbud för barn och ungdomar med funktionsvariationer.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

